

REISJÄRVEN KUNTA SUSISAAREN ASEMAKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS

LUONNOS 2.8.2023

EHDOTUS 16.1.2024

HYVÄKSYTTY KUNNANVALTUUSTOSSA ... 202 ... § ...

www.kimmokaava.fi kimmo.mustonen@kimmokaava.fi

KK

KIMMOKAAVA

KIMMO MUSTONEN DI(YKS 124)
KITKANTIE 34 F 40
93600 KUUSAMO

0400 703 521

Y-tunnus 1490816-7, alv-rek

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	4
2. TIIVISTELMÄ	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2. Asemakaava	5
2.3. Asemakaavan toteuttaminen	5
3. LÄHTÖKOHDAT	6
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	6
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	6
3.1.2 Luonnonympäristö	6
3.1.3 Rakennettu ympäristö.....	7
3.1.4 Maanomistus	9
3.2. Suunnittelutilanne	10
3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	10
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	16
4.1. Asemakaavan suunnittelun tarve	16
4.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	16
4.3. Osallistuminen ja yhteistyö	16
4.3.1. Osalliset.....	16
4.3.2. Vireilletulo	16
4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	16
4.3.4. Viranomaisyhteistyö.....	17
4.4. Asemakaavan tavoitteet	17
4.4.1. Lähtökohtatavoitteet.....	17
4.4.2. Työn aikana syntyneet tavoitteet	20
4.5. Asemakaavaratkaisujen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	21
4.5.1. Alustavat vaihtoehdot ja niiden arviointi	21
4.5.2. Ratkaisun valinta ja perusteet.....	21
Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	21
Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	22
Vaikutukset talouteen	25
Vaikutukset terveellisyyteen ja turvallisuuteen	25
Vaikutukset sosiaalisiin oloihin	26
Vaikutukset kulttuuriin.....	26
Muut kaavan merkittävät vaikutukset	27
4.5.3. Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset.....	27
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS	28
5.1. Kaavan rakenne	28
5.1.1. Mitoitus	28
5.1.2. Palvelut.....	29
5.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	29
5.3. Aluevaraukset	30
5.3.1. Korttelialueet.....	30
5.3.2. Muut alueet.....	30
5.4. Kaavan vaikutukset	30
5.5. Ympäristön häiriötekijät	30
5.6. Kaavamerkinnot ja -määräykset	30
5.7. Nimistö	31
6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	31
6.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	31
6.2. Toteuttaminen ja ajoitus	31
6.3. Toteutuksen seuranta	31

Kuva 1 Alueen yleissijainti (Kuva: Maanmittauslaitos, Kiinteistötietopalvelu, 18.5.2022)

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

KAAVA-ALUE JA KAAVOITUKSEN TARKOITUS:

REISJÄRVEN KUNTA

SUSISAAREN ASEMAKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS KORTTELEISSA 300-301,
OSASSA KORTTELIA 302 SEKÄ NIIHIN LIITTYVILLÄ KATU- JA VIRKISTYSALU-
EILLA

KAAVAN LAATIJA:

DI (MAANMITTAUS, YKS 124) KIMMO MUSTONEN
KIMMOKAAVA
OS. KITKANTIE 34 F 40, 93600 KUUSAMO
0400 703 521
kimmo.mustonen@kimmokaava.fi
www.kimmokaava.fi

KAAVAN VIREILLETULO:

- REISJÄRVEN KUNNANHALLITUKSEN ESITYS 23.5.2023 § 164 JA KUNNAN-
VALTUUSTON PÄÄTÖS 19.6.2023 § 47 ASEMAKAAVATYÖN KÄYNNISTÄMI-
SESTÄ

KAAVAN KÄSITTELY:

- KAAVAN VALMISTELUAINEISTO NÄHTÄVILLÄ 8.9.-15.11.2023
- REISJÄRVEN KUNNANHALLITUKSEN PÄÄTÖS ... 2024 § .. EHDOTUKSEN
ASETTAMISESTA NÄHTÄVILLE
- KAAVAEHDOTUS NÄHTÄVILLÄ ... 202 ...
- REISJÄRVEN KUNNANVALTUUSTON HYVÄKSYMINEEN ... 202.. § ..

Kuvat: Kimmo Mustonen 30.5.2022 ja Kartanohotelli Saari

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaavan muuttaminen on lähtenyt liikkeelle maanomistajan aloitteesta ja kunnan pyytämän tarjouksen pohjalta. Muutoksen tekijäksi valittiin Kimmo Mustonen / Kimmo-Kaava. Kunnanhallitus esitti 23.5.2023 § 164 kunnanvaltuustolle työn käynnistämistä. Valtuusto hyväksyi esityksen 19.6.2023 § 47. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä lokakuusta 2023 alkaen. Muutoksen valmisteluaineisto oli nähtävillä 8.9.-15.11.2023.

Kunnanhallitus päätti ... 2024 § .. asettaa kaavaehdotuksen nähtäville. Ehdotus oli nähtävillä ... 202.. välisen ajan. Reisjärven kunnanhallitus ... 202.. § .. esitti.... Kunnanvaltuusto hyväksyi kaavanmuutoksen ... 202.. § ...

2.2. Asemakaava

Asemakaavan muutosalue käsittää Reisjärven Kirkonkylän itäosassa olevan Susisaaren länsiosaan. Alue rajoittuu Reisjärveen.

2.3. Asemakaavan toteuttaminen

Alueen pääosan omistaa Kartanohotelli Saari Oy, joka vastaa kaavan toteuttamisesta. Reisjärven kunta omistaa länsiosan puiston. Elenia vastaa sähköhuollosta ja Reisjärven vesiosuuskunta vesihuollosta. Toteutuminen lähtee todennäköisesti liikkeelle varsin pian kaavanmuutoksen vahvistumisen jälkeen, koska yhtiöllä on kehittämistarpeita ja -suunnitelmia.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

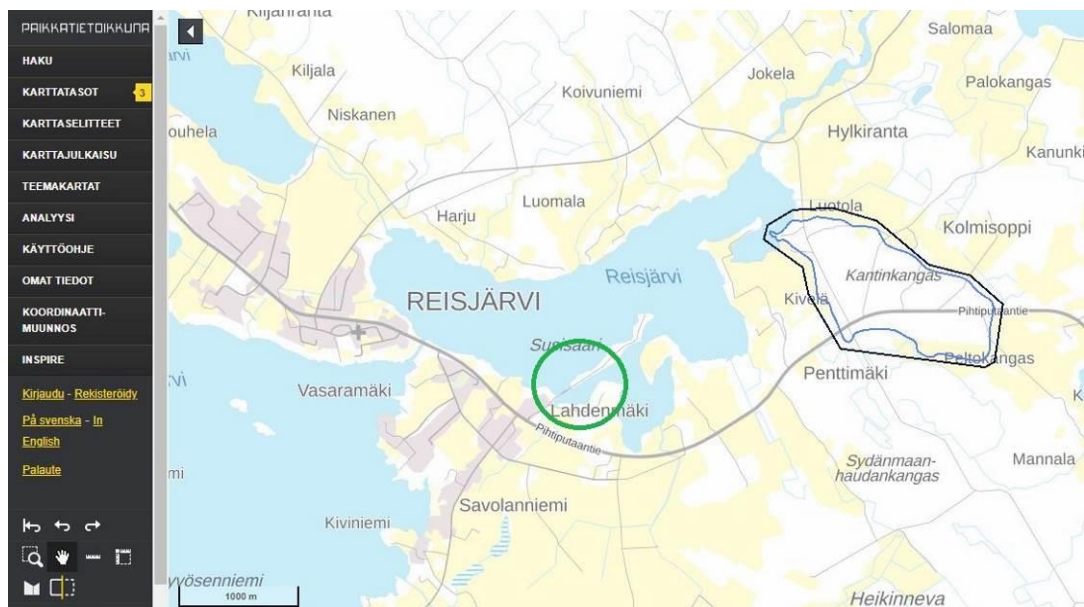
3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavan muutosalue on Reisjärveen rajautuvaa, kapean niemimäisen Susisaaren eteläosaa. Alueella on toimiva matkailuyritys. Alue ympäristöineen on rakentunut. Reisjärven keskustan palvelut ovat välittömässä läheisyydessä.

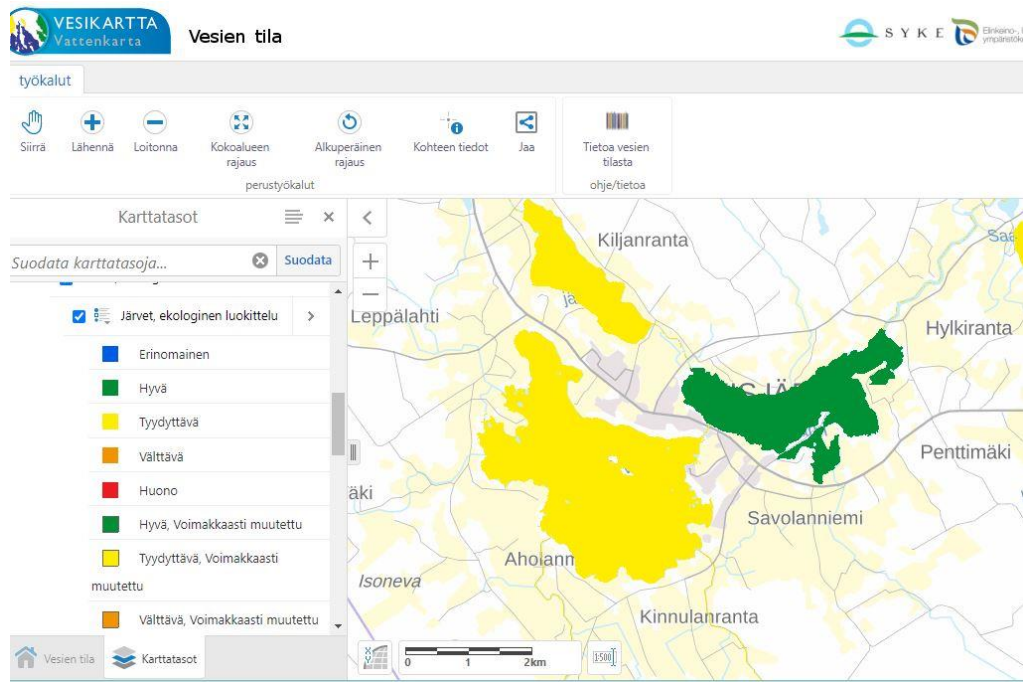
3.1.2 Luonnonympäristö

Muutosalueella ei juuri ole luonnontilaista aluetta vaan se on rakennettua taajamaympäristöä. Aiemman kaavanmuutoksen yhteydessä on FM, biologi Arto Hautala laatinut luontoselvityksen 17.6.2012. Uutta luontoselvitystä ei aluksi katsottu tarpeelliseksi laatia. Selostuksessa olevista kartoista sekä valo- ja ortokuvista oletettiin saatavan hyvän kuvan alueen luonteesta. Luonnosvaiheen ELY-keskuksen lausunnon takia selvitys on kuitenkin laadittu. T:mi Luontoselvitys Vilppolan laatima ja 19.12.2023 päivätty selvitys on kaavaselostuksen liitteenä. Alueella tai sen lähellä ei ole Natura2000 -alueita, metsälain 10 § erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä luonnonsuojelulaissa tai vesilaissa mainittuja luontotyyppisiä. Alueella ei ole tehty havainnot uhanalaisista tai suojelluista lajeista. Selvityksen perusteella erityishuomiota vaativia kohteita ei havaittu. Alueen ei voida katsoa kuuluvan mihinkään luonnonkohteiden arvoluokkaan. Alue on rakentamisen muuttamaa. Rantaan olisi suotavaa jättää suojaavaa puustoa tai kasvillisuutta. Lepakoille ja linnuille voidaan ripustaa pönttöjä ja rannan tuntumassa tulisi välttää voimakasta läpi yön valaisemista.

Alue ei ole pohjavesialuetta. Lähin alue on n. 2 km muutosalueesta koilliseen. Reisjärven vedenlaatu on hyvä. Muiden lähivesien osalta laatu on tyydyttävä.

Kuva 2 Pohjavesialueet. Muutosalue vihreän ympyrän sisällä (Kartta: Paikkatietoikkuna, 18.5.2022)

Kuva 3 Lähivesien vedenlaatu (Kartta: SYKE, Vesikartta 18.5.2022)

Kuva 4 Muutosalueen itäosaa, jossa rakennukset on purettu pois

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaavan muutosalueella on Kartanohotelli Saaren ravintola-, majoitus- yms. rakennuksia. Muutosalue sijaitsee Reisjärven suhteellisen tiiviisti paikoitellen rakennetun taajaman itäosassa. Rakennuskanta on esitetty oheisella kartalla, valokuvilla sekä kaavan pohjakartalla.

Kuva 5 Alueen ja sen ympäristön rakennukset. Muutosalue vihreän ympyrän sisällä (Kuva: Paikkatietoikkuna, 18.5.2022)

Kuva 6 Kaksi kuvaa ravintolarakennuksesta

Kuva 7 Aittarakennus

Kuva 8 Majoitusrakennus

3.1.4 Maanomistus

Muutosalueen kiinteistö Susiniemi 691-403-11-161 on Kartanohotelli Saari Oy:n omistuksessa. Susisaaren kiinteistön 691-403-11-118 omistaa Reisjärven kunta. Kiinteistö Susi 691-403-11-125 on yksityisomistuksessa.

3.2. Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

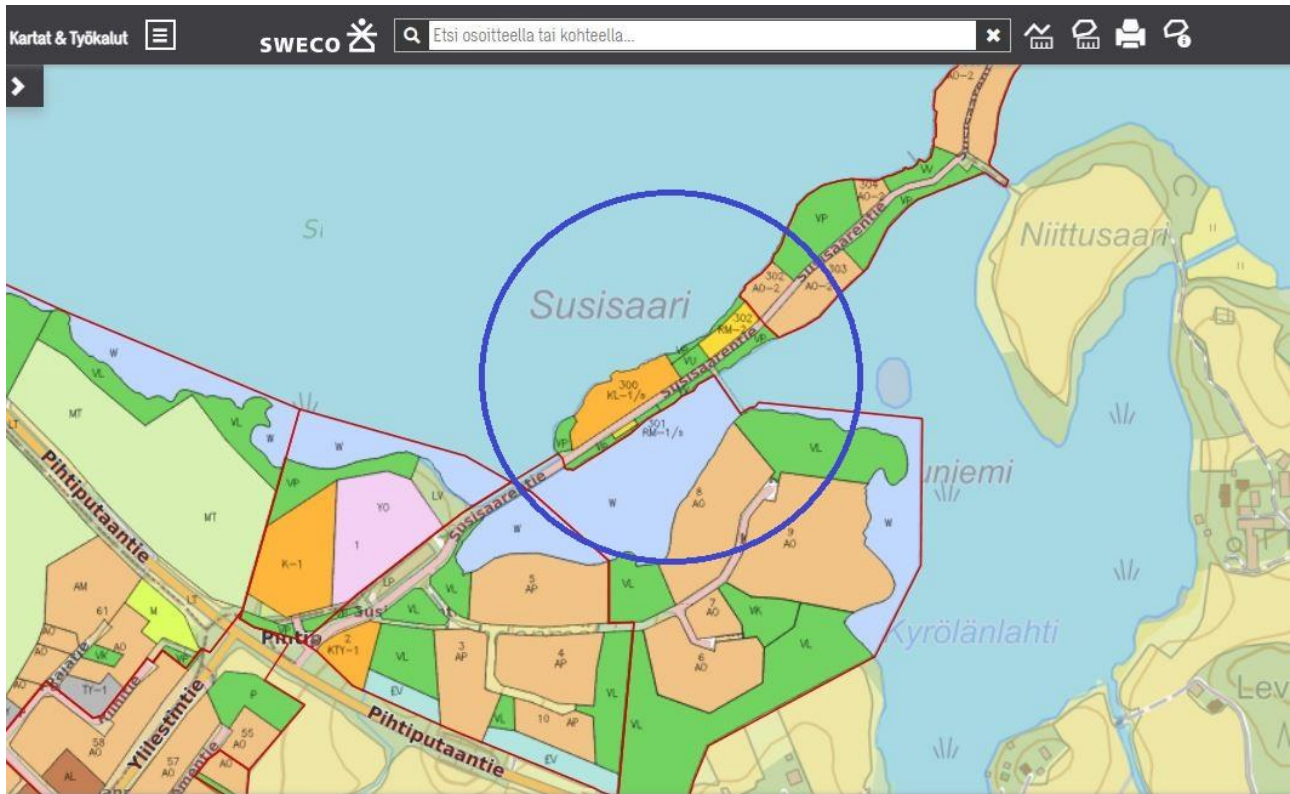
Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2003 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 17.2.2005. Vaihemaakuntakaavoi-
tuksen 1. osa on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013 ja vahvistettu Ympäris-
töministeriössä 23.11.2015. 2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuus-
tossa 7.12.2016. 3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa
11.6.2018. Kaava on saanut lainvoiman KHO 17.1.2022 tekemän päätöksen tultua
kuulutetuksi. Tällä on kumottu em. kokonaismaakuntakaava. Energia- ja ilmastovai-
hemaakuntakaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 8.8.-23.9.2022 ja sen on määrä
valmistua vuonna 2024. Oheisella kartalla on yhdistelmä voimassa olevien maakun-
takaavojen sisällöstä. Merkintöjen sisältö on esitetty jäljempänä kohdassa 4.1.1.

Kuva 9 Ote maakuntakaavojen yhdistelmästä. Muutosalue vihreän ympyrän kohdalla

Alueella on 1981 hyväksytty Reisjärven keskustan oikeusvaikutukseton **yleiskaava**.

Susisaaren asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.7.2000 § 55. Laatija-
na oli Arkkitehtitoimisto Pekka Lukkaroinen Oy, joka on laatinut myös kortteleita 302-
306 sekä niihin liittyviä alueita koskeneen muutoksen, jonka valtuusto hyväksyi
28.2.2013. Ote voimassa olevasta asemakaavasta on ohessa.

Kuva 10 Ote voimassa olevasta asemakaavasta. Muutosalue sinisen ympyrän sisällä (Kartta: Kunnan nettisivut, Karttapalvelin, Sweco)

Reisjärven kunnanvaltuusto on 30.3.2005 § 45 hyväksynyt **rakennusjärjestyksen**.

Alue ei ole rakennuskiellossa.

Alueen asemakaavan **pohjakartta** on laadittu mittakaavassa 1:2000. Kartta on ajan tasalla muutosalueen osalta.

Suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Suunnittelualueen lähin tunnettu kiinteä muinaisjäänös sijaitsee noin 1,2 km suunnittelualueesta pohjoiseen (Luomala, muinaisjäänöstunnus 691010033) ja lähin löytöpaikka Savola (1000015725, kivikautinen löytöpaikka) noin 650 metriä lounaaseen suunnittelualueesta. Ohessa on kartta Museoviraston lähistön havaintotietojen sijaintia esittävästä kartasta.

*****

Kuva 11 Ote Museoviraston muinaismuistoja ja vastaavia kohteita kuvaavasta kartasta. Muutos-
alue sinisen ympyrän sisällä (Kartta: <https://kartta.museoverkko.fi/> 15.1.2024)

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellä 18.11.2018 hyväksynyt **valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden** kohteet. Niihin kuuluu mm. kohde 127. **Reisjärven kulttuurimaisemat**. Sitä koskevat tiedot ovat ohessa.

Kuva: Tapio Heikkilä

127. Reisjärven kulttuurimaisemat

Maakunta	Pohjois-Pohjanmaa
Kunta	Reisjärvi
Maisemamaakunta	Suomenselkä
Maisemaseutu	Suomenselkä
Pinta-ala	8 476 ha, josta kosteikkoja ja avointa suota: 99 ha maatalousalueita: 3 508 ha metsiä sekä avoimia kankaita ja kalliomaita: 2 931 ha rakennettuja alueita: 571 ha vesialueita: 1 367 ha

Arviointi

Reisjärven kulttuurimaisemien maisema-alue on edustava esimerkki Suomenselän maatalousmaisemasta, jota luonnehtivat pienten järvien ja jokien rannoille sekä järvikuivioille raivatut peltoalat. Maisema-alueen arvot perustuvat perinteisenä säilyneeseen asutusrakenteeseen, edustavaan rakennusperintöön ja maatalouden elinvoimaisuuteen. Maisemaa rikastavat avointen peltoalueiden yli järville avautuvat vaihtelevat näkymät.

Luonnonpiirteet

Reisjärven kulttuurimaisemat sijaitsevat Kalajoen latvavesiin kuuluvan järviajakson rannoilla. Alueen pellot on raivattu tasaisille hienosedimenttialueille, jotka ovat lajittuneet järvien ja pienten jokien rannoille sekä maisema-aluetta halkovan luode-kaakkosuuntaisen harjumuodostuman juurelle. Peltomaita ympäröivät Suomen-selän metsäiset, kumpareiset moreenimaat sekä ojitetut suot. Alueen kallioperä on pääasiassa granodioriittia ja kiillegneissiiä.

Maisema-alueen järvet, Reisjärvi, Vuohtajärvi, Kiljanjärvi, Kangaspäänjärvi ja Saarinen, muodostavat pienten jokien yhdistämän vesistöketjun, jota reunustaa suovaltainen valuma-alue. Reisjärvi ja Vuohtajärvi ovat muodostaneet aikoinaan yhden altaan, joka on eriytynyt kahdeksi järveksi kuivatusten myötä. Reisjärven itäpäästä alkunsa saava Kalajanjoki laskee osin kanavoituna entisen Kalajanjärven kuivioalueen kautta Hautaperän tekoaltaaseen ja sieltä edelleen Kalajokeen. Reisjärvi, Vuohtajärvi ja Kiljanjärvi ovat Kalajoen säännöstelyalaita.

Alueen metsät ovat suhteellisen nuoria ja valtaosin talouskäytössä olevia havumetsiä. Maisema-aluetta halkovan harjajakson yhteydessä kasvaa tavanomaista harjukasvillisuutta, kuten paisterinteiden jäkälä- ja kanervametsiä sekä lakiosien ja varjopaikkojen puolukka-mustikkatyyppin metsiä. Maisema-alueen järvet keräävät muuttoaikaan joutsenia, joista osa jää pesimään alueelle.

Kulttuuripiirteet

Ensimmäisten pyyntikulttuuria harjoittaneiden asukkaiden on arvioitu saapuneen Reisjärven seudulle noin 8 000 vuotta sitten. Alueen järvien rannoilta on löydetty niin kivi- kuin pronssikautisiakin asuinpaikkoja, pyyntikuoppia ja työkaluja. Keskiajalla Reisjärven erämaat ja järvet ovat kuuluneet hämäläisten, pohjalaisten ja kainuulaisten pyyntialueisiin. Alueella on runsaasti historiallisista eräomistuksista kertovaa nimitystä.

Pysyvä asutus vakiintui Reisjärven seudulle savolaisen asutusliikkeen myötä 1500-luvun puolivälissä. Reisjärven ensimmäiset tunnetut vakituiset asukkaat mainitaan vuoden 1556 kruunun kirjanpidon sakkoluettelossa. Hallinnollisesti alue jaettiin tuolloin Kalajoen ja Lohtajan hallintopitäjien kesken. Alueen tiivistä toiminnallista sidosta Pohjanmaan rannikolle tukivat paitsi Kalajokea pitkin kulkenut vesireitti myös maisema-aluetta halkovaa harjua myötäillyt ikivanha maareitti Pihtiputaalta Kalajoelle.

Reisjärven väkiluku kääntyi nopeaan kasvuun 1700-luvulla, jolloin valtio perusti uudistiloja alueen liikamaille. Uudisasukkaat saapuivat lähinnä vesiteitä pitkin ja perustivat talonsa järvien rannoille. Pellot raivattiin parhaiten viljelyyn soveltuville rantamaille, ja vesistöjen varsilla olleilta luonnonniityiltä kerättiin heinää karjalle. Maisema-alueen koillispuolella sijaitseva Kalajanjärvi kuivatettiin kasvavan väestön viljelytarpeita varten 1800-luvulla. Myös Reisjärven ja Vuohtajärven ympärille on luotu viljelymaata järviä laskemalla. Alueen karjatalousvoittoinen maatalous on edelleen elinvoimaista, vaikka tilat ovat suhteellisen pieniä. Maisema-alueen viljelyala on laajentunut viimeisen 20 vuoden aikana.

Nykyinen asutus keskittyy järvien ja niitä yhdistävien jokien varsille sekä järvien välisille matalille harjanteille ja kannaksille. Suurin asutuskeskittymä on Reisjärven kirkonkylä, joka sijaitsee Vuohtajärven, Reisjärven ja Kiljanjärven välisellä kannaksella. Viljelykäytössä olevat peltoalueet ulottuvat taajaman keskustaan saakka. Reisjärven kirkonkylässä keskeisellä paikalla sijaitsevan kirkon torni näkyy pelto- ja järvimaisemassa kauas. Alueen luoteisosassa sijaitseva Kangaskylä on vanha omaleimainen rypäskylä, jossa vain kapeat solat ovat erottaneet rakennukset toisistaan. Nykyisin kylän vanhoista taloista vain kaksi on alkuperäisellä paikallaan.

Reisjärven asutusmaisemassa yhdistyvät itäsuomalaisen mäki-asutuksen ja länsisuomalaisten rivikylien piirteet. Maatilojen pihapiirit sijaitsevat tyypillisesti vesistöjen tuntumassa viljelyalueiden ympäröimänä joko taloryhminä pienillä kumpareilla tai harjanteiden rinteillä maastonmuotoja myötäilevinä nauhoina. Rakennukset on ryhmitelty usein neliömäisesti pihapiirin ympärille. Maisemaa elävöittävät rakennusryhmien välissä olevat viljelyalueet ja pienet metsiköt. Alueen arvokasta rakennusperintöä edustavat muun muassa Reisjärven kirkko, kirkonkylän makasiini, vanha pappila, nuorisoseuran talo, Leppälahden koulu sekä monet vanhat maatilat rakennuksineen.

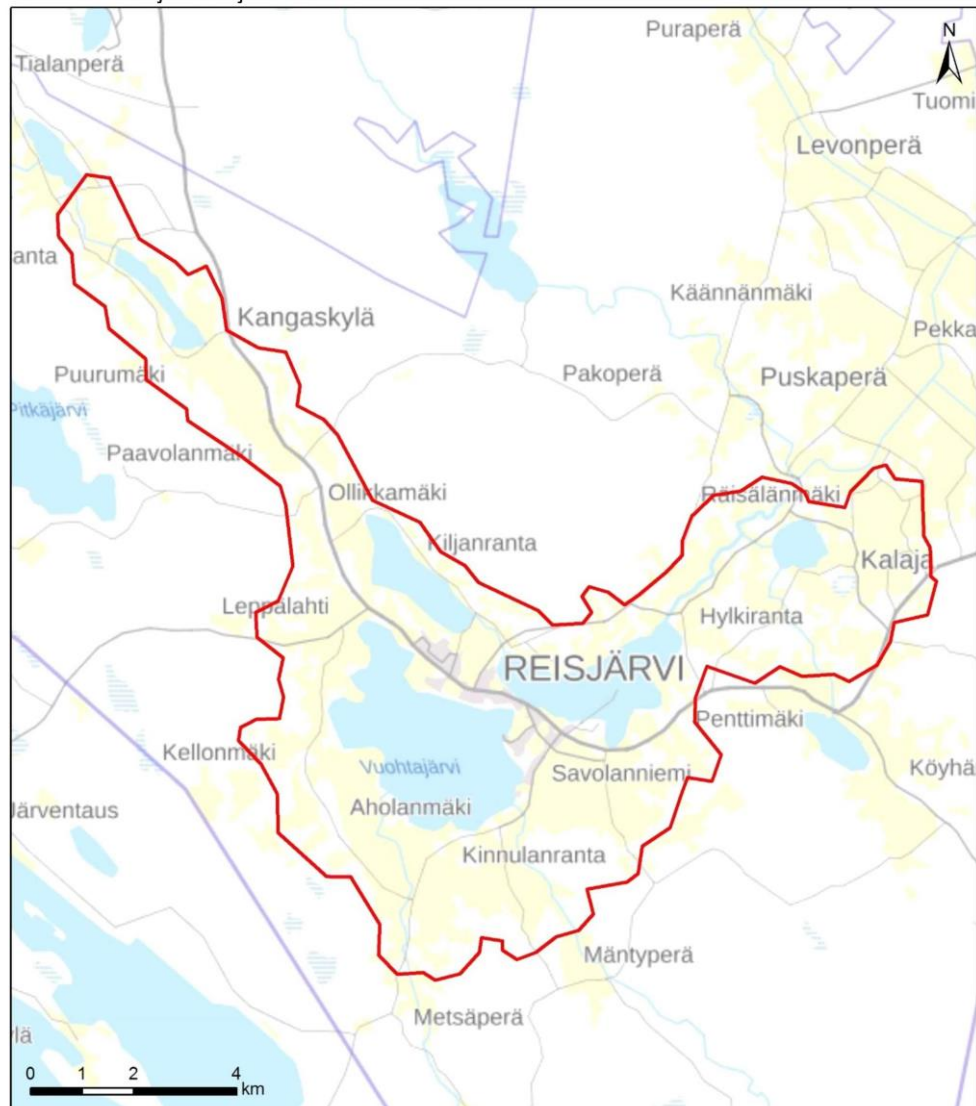
Maisemakuva

Reisjärven alue on vanhaa hämäläisen, pohjalaisen ja savolaisen kulttuurin vaihtumisvyöhykettä, jonka asutusmaisemassa näkyy niin itäisiä kuin läntisiäkin piirteitä. Alueen viljelymaisema on pienipiirteisistä kumpuilevien peltosten ja pienten metsäsaarekkeiden mosaiikkia. Laajimmat yhtenäiset viljelyalueet sijaitsevat Vuohtajärven ympärillä ja Kotijoen varressa. Vuohtajärven eteläpuolella viljelyalueet avautuvat tasaiseksi ja avaraksi peltomaisemaksi, jolle ovat tyypillisiä pitkät näkymät peltosten yli järvelle. Kiljanjärven ja Kangaspäänjärven välisellä alueella viljelmit sijaitsevat selvärajaisena nauhana Kotijoen ympärillä. Alueella on paljon kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ja pihapiirejä.

Maisema-alueen asutuksellinen, toiminnallinen ja maisemallinen kiinnekohta on Reisjärven kirkonkylä, joka sijaitsee Vuohtajärveä ja Reisjärveä erottavalla kannaksella. Kirkonkylästä aukeaa hienoja järvinäkymiä, joihin liittyy myös aktiivisesti viljeltyä peltomaata. Tärkeimpänä maamerkinä kirkonkylää ympäröivässä maisemassa erottuu keskeisellä ja näkyvällä paikalla sijaitseva Reisjärven kirkon torni. Kirkonkylän keskustan ympärille rakennetuilla asuinalueilla viljelyalueiden ja rakennettujen alueiden väliset reunapinnat ovat paikoin rikkonaiset.

Reisjärven kulttuurimaisemat

Kunta: Reisjärvi
Maakunta: Pohjois-Pohjanmaa

□ Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue 2021

Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet: SYKE
Taustakartta: MML/WMTS, 05/2021

Kuva 12 Valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen, Reisjärven kulttuurimaisemat, kuvailutiedot (Lähde: Ympäristöministeriö ja SYKE: Pohjois-Pohjanmaa, Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021)

Maakunnallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön (MRKY) kohteita ei muutosalueella ole. Lähimpiä kohteita ovat mm. Reisjärventien raitti, Reisjärven Ympäristön Osuusmeijeri ja sen lähellä olevat Pysylän ja Kauniston talot, Reisjärven kirkko ja tapuli sekä läheinen Kirjakaupan talo (Siimes) ja Makasiini, Reisjärven entinen vanhainkoti, Entinen Kirkonkylän kansakoulu, Kyrölän talo, Savelan talo ja Nuoriseuran talo.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaava muutosalueen osalta ei vastaa yrityksen kehittämisen tämän hetken tarpeita. Rakennusmahdollisuudet sijoittuvat useaan eri kortteliin hajauttaen mahdollisuuksia. Kortteleita yhdistellään, jotta uusien toimintojen ja rakennusten sijoittelulle olisi enemmän mahdollisuuksia.

4.2. Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kunnanhallitus esitti 23.5.2023 § 164 muutoksen käynnistämistä. Valtuusto päätti asiasta 19.6.2023 § 47. Vireilletulokoolutus on julkaistu 8.9.2023.

4.3. Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1. Osalliset

Osallisia ovat ainakin seuraavat tahot:

- maanomistajat, asukkaat ja yritykset
kaava-alueen ja lähialueiden maanomistajat
lähialueiden asukkaat ja loma-asukkaat
kalastajat, veneilijät, hiihtäjät, moottorikelkkailijat jne
alueen lähellä toimivat yritykset
- kunnan hallintokunnat
rakennusvalvonta
kaavoitus
ympäristötoimi
sivistys-, virkistys- ja sosiaalityö
- yhdyskuntatekniikka
Sähköverkkoyhtiö Elenia
Reisjärven vesiosuuskunta
- viranomaiset
Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Selänteen kuntayhtymä
Pohjois-Pohjanmaan museo
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- reisjärveläiset ja alueelliset seurakunnat ja yhdistykset

4.3.2. Vireilletulo

Uuden maankäyttö- ja rakennuslain mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivätty alun perin 1.3.2023 ja se on nähtävillä 8.9.2023 alkaen.

Suunnitelma on selostuksen lopussa ja sitä pidetään ajan tasalla.

4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavan laatimisen yhteydessä on käyty mm. seuraavia neuvotteluja:

- yrityksen, kaavoittajan ja kunnan välillä käydyt keskustelut, viestien vaihdot ja neuvottelut

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä syksystä 2023 alkaen. Kaavan valmisteluaineisto (=kaavaluonnos) oli nähtävillä syys-marraskuussa 2023 ja kaavaehdotus ... 202 ...

4.3.4. Viranomaisyhteistyö

Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaluonnos ja -ehdotusvaiheessa. Viranomaisneuvottelu pidetään ennen ehdotuksen asettamista nähtäville.

4.4. Asemakaavan tavoitteet

4.4.1. Lähtökohtatavoitteet

Valtioneuvosto on 30.11.2000 antanut päätöksensä maankäyttö- ja rakennuslain 22 § mukaisista **valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista**. Ne tulivat voimaan 1.6.2001. Tavoitteet on vähäisillä tarkistuksilla uudistettu 13.11.2008 tullen voimaan 1.3.2009. Seuraava uudistus on hyväksytty valtioneuvostossa 14.12.2017 ja tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018. Uusilla tavoitteilla pyritään:

- tukemaan siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan
- edistämään luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön kestävä käyttöä
- luomaan mahdollisuuksia elinkeinojen uudistumiselle alueidenkäytön avulla
- huomioimaan kaupungistumisen tarjoamat mahdollisuudet ja vastaamaan sen tuomiin haasteisiin

Valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kaavan vaikutusta tavoitteisiin sekä niiden edistämistä on kuvattu seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Kaavan vaikutus ja tavoitteen edistäminen
<u>Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen</u>	Kaavanmuutos koskee alueeltaan ja ympäriltään rakennettua Reisjärven taajamaa. Alueella on jo toimiva matkailuyritys. Alueelta on mahdollista kulkea kevyen liikenteen väyliä taajaman muihin palveluihin ja vastaavasti tälle alueelle. Tavoitetta edistetään
<u>Tehokas liikennejärjestelmä</u>	Alueelle on tarpeet täyttävät tieyhteydet, joita on ajoittain parannettava. Muutos ei vaikuta järjestelmiin merkittävästi. Tavoitteeseen ei ole vaikutusta
<u>Terveellinen ja turvallinen elinympäristö</u>	Muutosalueen läpi kulkevan kapeahkon tien kautta on kulku n. 30 omakotitontille. Osa niistä on nykyään lomakäytössä. Alueella tai sen lähellä ei ole muuta merkittävästi ajoneuvoliikennettä, päästöjä tai melua aiheuttavia toimintoja. Vesistöllä veneily ja kelkkailu on suhteellisen vähäistä. Jätevedet käsitellään yleisessä vesi- ja viemäriverkostossa. Tavoitetta edistetään
<u>Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat</u>	Alueella ja sen lähellä ei ole muinaismuistokohteita tai merkittävää luonnon ympäristöä. Runokiven puistossa on taideteoksia.

	Alueen ja yrityksen rakentaminen, eläminen ja käyttö tehdään ympäristöystävällisesti mahdollisimman vähän luonnonvaroja käyttäen. Tavoitteeseen ei ole vaikutusta.
<u>Uusiutumiskykyinen energiahuolto</u>	Nykyiset verkostot riittävät alueen liikennöintiin ja tekniseen huoltoon eikä suurta lisäkuormitusta aiheudu lisärakentamisen toteuduttua. Muutoksen aiheuttaman energian tarve on suhteellisen vähäinen ja hoidetaan olemassa olevien verkostojen kautta. Tavoitetta edistetään.

Maakuntakaavassa alue on taajamatoimintojen alueen (A) rajalla. Lisäksi aluetta tai sen lähistöä koskevat jäljempänä esitetyt merkinnät. Koska alueella ei ole oikeusvai-
kutteista yleiskaavaa, on kuvattu kaavanmuutoksen ja maakuntakaavan merkintöjen
suhde. Yleismääräyksistä on esitetty vain sellaiset, joilla on merkitystä tälle alueelle
(ei esim. tuulivoimaa, turvetuotantoa jne koskevia)

A

TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE (1. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden
ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

Suunnittelumääräykset:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alueiden käyttöönottojärjestyksessä ja mi-
toituksessa kiinnittää erityistä huomiota vaihtoehtoisten aluekokonaisuuksien toimin-
nallis-taloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toiminta-
edellytyksiin.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttä-
mistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla sekä taajaman ydinalueen kehittä-
mistä toiminnallisesti ja taajamakuullisesti selkeästi hahmottuvaksi keskuksiksi.
Maankäyttöratkaisuissa tulee pyrkiä hyvään energiatalouteen.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoli-
ikenteen kannalta edulliset vyöhykkeet taajamarakenteen kehittämisen perustaksi.

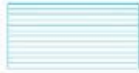
Yksityiskohtaisempiin kaavoihin tulee sisällyttää periaatteet uudisrakentamisen sopeut-
tamisesta rakennettuun ympäristöön. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa
on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen
kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

Taajaman merkittävä laajentaminen päätien toiselle puolelle yksityiskohtaisempaan
kaavaan perustuen edellyttää turvallisten yhteyksien järjestämistä päätien poikki.

Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallinta-
suunnitelmat sekä varautua sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.

A-1 Lisämerkintä -1 osoittaa, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytössä
tulee ottaa huomioon maankohoamisrannikon erityispiirteet.

*Muutosalue on taajamatoimintojen alueen rajauksen vieressä. Alueella on taajama-
toimintoja tukevia majoitus- ja ravintolapalveluja. Alue on rakennettua taajamaympä-
ristöä. Kaavanmuutos tukee osaltaan taajamapalvelujen säilymistä ja monipuolisuutta
sekä taajamarakenteen eheytymistä. Alueen läheltä on kevyen liikenteen yhteydet
keskustaan.*

MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE, JOTA ON EHDOTETTU VALTAKUNNALLISESTI ARVOKKAAKSI (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, joita on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi (Ympäristöministeriö, MAPIO-työryhmä, 11.1.2016):

- Aittojärven ja Livojokivarren kulttuurimaisemat
- Hailuoto
- Iijoen jokivarsimaisemat
- Kalajokilaakson viljelymaisemat
- Limingan lakeuden kulttuurimaisema
- Manamansalon kulttuurimaisemat
- Miilurannan asutusmaisema
- Määttälänvaaran kulttuurimaisemat
- Olvassuo
- Oulankajoen ja Kitkajoen koskimaisemat
- Oulajokilaakson kulttuurimaisemat
- Reisjärven kulttuurimaisemat
- Rokuanvaaran maisemat
- Rukan vaarajono
- Tyrjäjärven kulttuurimaisemat

Suunnittelumääräykset:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot.

Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.

Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.

Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota 2. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.2.1 sekä 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.14.3. (Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet) esitetyissä aluekuvausissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.

Alueen molemmin puolin on tiiviisti rakennettua aluetta. Uudis- ja täydennysrakentaminen sopeutuu sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Havainnekuvia on esitetty jäljempänä. Muutos tukee merkinnän mukaista toimintaa rakentamisen sopeutuessa sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

MOOTTORIKELKKAILUREITTI TAI -URA (2. ja 3.vmkk)

Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.

MOOTTORIKELKKAILUN YHTEYSTARVE (2.vmkk)

Muutosalueen majoitus-, ravintola- ja ohjelmapalvelut palvelevat myös moottorikelkkailijoita tarjoten käyntikohteen. Kelkkailu ei aiheuta haittaa muille toiminnoille eikä aiheuta merkittävää melu- tai päästöhaittaa.

vt/kt OHJEELLINEN / VAIHTOEHTOINEN VALTATIEN (vt) / KANTATIEN (kt) LINJAUS (1. ja 3.vmkk)

Merkintää koskee maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Uusi kantatien linjaus ei koske suoranaisesti muutosaluetta. Välillisiä vaikutuksia voi olla matkailijoiden liikkumiseen.

MAA- JA METSÄTALOUS (2.vmkk)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyminen tuotantokäytössä. Maaseutua kehitettäessä on pyrittävä sovittamaan yhteen asutuksen tavoitteet ja maatalouden, mukaan lukien karjatalouden, toimintaedellytykset.

Maankäyttöä suunniteltaessa on tuettava metsätalousalueiden ja -yksiköiden yhtenäisyyttä ja toimivuutta. Metsätaloutta suunniteltaessa tulee edistää metsien monipuolista hyödyntämistä yhteen sovittamalla eri käyttömuotojen ja luonnon monimuotoisuuden tavoitteita.

RANTOJEN KÄYTTÖ (2.vmkk)

Kehittämisperiaatteet:

Turvataan tasapuoliset mahdollisuudet ranta-alueiden käyttöön varaamalla rantaa riittävästi yleiseen virkistykseen. Varaudutaan loma-asutuksen kasvun jatkumiseen ja eri tyyppisten loma-asuntoalueiden kysyntään: perinteinen omarantainen asutus järviolueilla, tiivis lomakylätyyppinen asutus merenrannikolla ja matkailukeskusten läheisyydessä. Tavoitteena on hyvien vapaa-ajan ympäristöjen muodostaminen tasapuolisesti eri käyttäjäryhmille.

Rakentamista ohjataan sietokyvyltään hyvillä rannoilla. Rakentamattomien ja pienten vesistöjen rannoille rakentamista ei suositeta. Maisemallisesti keskeiset ja arat rannat jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Vakituisen asumisen ja loma-asutuksen sijoittumisessa suositetaan kyläkeskusten, taajamien ja matkailukeskusten läheisyyttä. Suunnitelmallisella asuntorakentamisella tuetaan erityisesti maaseudun asutuksen ja palvelujen säilymistä.

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee ottaa huomioon ranta-alueen ympäristöolosuhteet, vesihuollon järjestäminen sekä rakennusoikeuden, yhteiskäyttöalueiden ja yleisten alueiden tasapuolinen jakautuminen eri maanomistajille. Yksityiskohtaisemmissa kaavoissa voidaan taajamien ja kylien ulkopuolella enintään puolet rantaviivasta osoittaa rakennusmaaksi. Pienissä vesistöissä rantarakentamisen mitoituksessa tulee lisäksi ottaa huomioon vesistön sietokyky ja vesipinta-ala. Pienissä saarissa mitoituksen tulee perustua saaren pinta-alaan.

TULVARISKIEN HALLINTA (3.vmkk)

Yleismääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon sään ääri-ilmiöiden vaikutukset ja viranomaisten selvitysten mukaiset tulva-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Utta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille, jollei voida osoittaa, että tulvariskit pystytään hallitsemaan. Suunniteltaessa tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Kaavanmuutos noudattaa em. periaatteita. Alueella on jo olemassa oleva asemakaava, jossa pääasiat on ratkaistu.

4.4.2. Työn aikana syntyneet tavoitteet

Maanomistajan ja kunnan näkemykset alueen rakentamisen tehostamisesta ja palvelujen lisäämisestä ovat olleet varsin yhtenäiset kunnan päätösten tukiessa muutoksen tekemistä. Muiden osallisten näkemyksiä on saatu muutoksen vireilletulon ja valmisteluaineiston nähtävillä olon yhteydessä. Merkittävästi toisistaan poikkeavia näkemyksiä ei ole tullut esille.

4.5. Asemakaavaratkaisujen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1. Alustavat vaihtoehdot ja niiden arviointi

Varsinaisia toisistaan poikkeavia vaihtoehtoja ei laadita. Kaavaluonnosten pohjalta käytävien kunnan ja maanomistajan käymien keskustelujen, osallisten kuulemisen ja lausuntojen kautta edetään kohti lopullista ratkaisua.

4.5.2. Ratkaisun valinta ja perusteet

Kunnan luottamus- ja virkahenkilöiden kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen on laadittu kaavaluonnosvaiheessa nähtäville asetettu kaavanmuutosluonnos. Siitä saadun palautteen ja jatkoselvitysten perusteella ratkaisua työstetään eteenpäin kaavaehdotukseksi.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaava-alueen läheisyydessä on Reisjärven keskustan tärkeimmät palvelut. Muutosalueen ympäristö on jo rakennettua ympäristöä, jonka täydennysrakentamisesta on nyt kyse.

Kunnallistekniikka (tiet, sähkölinjat sekä vesi- ja viemärihuolto) on alueella valmiina. Normaali kunnossapitotyöt, tason parantaminen ja verkostojen uusiminen on ajoittain tehtävä. Muutosalueen uudis- ja täydennysrakentamisen yhteydessä on edullista korvata mahdollisesti vanhentuneet putket ja verkostot ja tehdä tarvittavat siirrot.

Kuva 13 Korttelissa 302 olevat muualta siirretyt aitat, jotka säilyvät

Kuva 14 Muutosalueen itäosassa ja itäpuolella olevia rakennuksia

Kaavanmuutoksen mukaisesta rakentamisesta on Sanni Salo / Muodo (www.muodo.fi) laatinut havainnekuvia. Ne osoittavat, että muutoksen mukainen rakentaminen soveltuu erinomaisesti olemassa olevan rakennuskannan muotokieleen, rakennuskorkeuteen, väritykseen jne.

Kuva 15 Havainnekuvia kaavanmuutoksen mahdollistavasta rakentamisesta (Kuvat: Sanni Salo, Muodo)

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Rakentaminen muuttaa kohdealueensa maa- ja kallioperän pintakerroksia. Alue on rakennettua taajama-aluetta ja alueella on ollut aiemmin rakennuksia. Vähäisiä vaikutuksia voi olla myös vesistöön, mutta hyvin rajallisesti, koska rakennukset liitetään viemäriverkostoon. Rannan osalta tehdään mahdollisesti vähäisiä täyttöjä ja ruoppauksia. Merkittäviin toimenpiteisiin on haettava asianmukaiset luvat ja laadittava suunnitelmat, joilla osoitetaan, että vaikutukset eivät ole haitallisia maisemaan, vedenlaatuun jne.

Kaava-alueen puusto on käsiteltyä taajamapuustoa. Kaavaehdotuksessa on rantaan merkitty istutettava alue, jonka puusto säilyy. Tiestö on jo rakennettu, joten kaavoitus ja rakentaminen eivät vaikuta haitallisesti luonnonympäristöön ja sen säilymiseen. Kaava-alue ei ole pohjavesialuetta.

Rakentamisalueilla pintakasvillisuus poistuu ja saattaa lähialueilla muuttua. Kortteli-alueilla ei kuitenkaan ole merkittävää kasvillisuutta ja samantyyppistä aluetta jää myös rakentamisen ulkopuolelle. Matkailuyrityksen imago edellyttää, että alue hoidetaan puistomaisena. Rannan puusto on pidettävä ennallaan. Pensaikon poisto ja vähäiset harvennukset ovat mahdollisia. Kaavaehdotukseen on lisätty rakennusalan raja ja istutettavan alueen merkintä.

Kaava-alueen vieressä oleva Reisjärvi on varsin pieni. Luoteen suuntaan järvellä on leveyttä n. 800 m ja kaakkoon vain n. 100 m. Rakentaminen vaikuttaa täten myös kaukomaisemiin. Koska alue ympäristöineen on jo otettu rakentamiskäyttöön, ei muutos ole kovin merkittävä. Rakentamisen tasoon ja yhtenäisyyteen on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuslupavaiheessa.

Kuva 16 Vastaranta idän puolella

Vaikutukset talouteen

Alueelle on ulkoinen tiestö toteutettu siten, että se palvelee myös lisääntyvää rakentamista. Normaalit kunnostamistoimet ja tason parantaminen ovat aikaa myöten välttämättömiä. Uutta tiestöä ei tarvita. Rakentaminen ei aiheuta maanomistajille, rakentajille tai yhteiskunnalle suuria kustannuksia vaan on alueen sijainti huomioiden varsin edullista. Kaavan muutos parantaa yrityksen toimintaedellytyksiä, mikä mahdollistaa palveluja sekä matkailijoille että kuntalaisille. Ulkoisten teiden kapasiteetti riittää hyvin alueelta tulevalle liikenteelle. Alueen rakennuskelpoisuus on hyvä. Molemmiin puoliin uusia rakennuskohteita on toteutettua rakennuskantaa ja tiestöä. Mitään yllättävää ei myöskään poistettujen rakennusten, tenniskenttien ym. toteuttamisessa ole maaperässä ilmennyt.

Vaikutukset terveellisyyteen ja turvallisuuteen

Jätevesien ja muiden jätteiden käsittely hoidetaan määräysten mukaisesti ja liitytään vesi- ja viemäriverkoston. Terveysriskejä ei aiheudu. Sisääntulotiet on rakennettu siten, että hälytysajoneuvoilla on kohtuullisen hyvä pääsy alueelle. Liikenne Susisaareen tulee yhden sillan kautta, mikä aiheuttaa tietyn riskin vahinkotilanteissa. Kaavanmuutoksen sallima lisärakentaminen vastaa n. 25-35 asuntoyksikön tuottamaa liikennetuotosta. Nykyinen alueen koillispuoleinen liikennetuotos on samaa luokkaa. Vaikutus kantatielle 58 ja taajaman katuverkostolle on täten varsin vähäinen.

Vaikutukset eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä

Vapaa liikkumismahdollisuus ei merkittävästi vähene alueella muutoksen takia. Kevyelle liikenteelle taajamaan on alueen läheltä erilliset väylät ja uusiin yhteyksiin on varauduttu. Reisjärvi on varsin pieni järvi. Rannoilla on taajamassa hyvät uimaranta-, venevalkama- yms. alueet. Susisaari on yhden sillan takana oleva kapeahko alue, joten ulkopuolinen liikenne hotelli-ravintolasta eteenpäin on varsin vähäistä.

Kuva 17 Susisaarentien kaakkoispuolella oleva alue säilyy puistomaisena

Vaikutukset sosiaalisiin oloihin

Alue on Reisjärven taajaman välittömässä läheisyydessä. Alueella toimiva yritys tuottaa majoitus-, ravintola-, virkistys-, ohjelma- yms. palveluja sekä matkailijoille että kuntalaisille. Rakentamisesta ei todennäköisesti aiheudu merkittäviä haitallisia sosiaalisia vaikutuksia.

Vaikutukset kulttuuriin

Alueella ei ole tiedossa rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai muinaismuistoja siirrettyjä rakennuksia lukuun ottamatta. Runokivenpuistossa on kiiviin liittyviä taideteoksia, jotka säilyvät puistoalueella. Metsät ovat kokonaan käsiteltyjä taajama- ja puistometsiä. Kaavan muutos aiheuttaa hieman muutoksia rantamaisemaan. Rantaviiva on alueen ympärillä otettu rakentamiskäyttöön eikä ole luonnontilaista. Rakentaminen hyvin toteutettuna tukee ja täydentää taajaman palveluja ja niiden säilymistä. Valtakunnallisesti merkittävään Reisjärven kulttuurimaisemat -kohteeseen ei ole merkittävää vaikutusta. Kohde käsittää joka tapauksessa pääosittaan rakennettua ympäristöä. Havainnekuvilla on osoitettu, että uusi rakentaminen sopeutuu olevaan rakennuskantaan ja maisemaan.

Kuva 18 Muutosalueen länsiosan puiston kivi- ja runoaiheita

Muut kaavan merkittävät vaikutukset

Kaavanmuutoksella ei ole merkittäviä muita vaikutuksia.

4.5.3. Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

- Reisjärven kunnanvaltuuston 19.6.2023 § 47 tekemä päätös kaavoituksen käynnistämisestä

Kaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 8.9.-15.11.2023. Mielipiteissä ja lausunnoissa todettiin seuraavaa kaavan laatijan vastineella täydennettynä:

- Susisaaren Loma Ay sähköpostilla 13.10.2023 esittää korttelin 302 rakennuspaikalle 2 matkailutar-koituksiin lisärakennusoikeutta 50-60 m², joka sijoitettaisiin erillisiin rakennuksiin
  - o rakennusoikeutta voidaan kasvattaa ja merkintää täsmentää
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos 18.10.2023 toteaa, ettei osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ole huomautettavaa. Luonnoksesta annetaan lausunto
- Haapajärven kaupungin Ympäristöpalvelut 25.10.2023 lausunnossaan katsoo rakennusmääräysten olevan varsin sallivat. Rakennustarkastajan näkemyksen mukaan kaavassa olisi hyvä ottaa kantaa suurimpaan sallittuun kerroskorkeuteen myös RM-3 -alueella. Puun käyttö julkisivumateriaalina voisi olla edellytyksenä.
  - o kaavaluonnoksessa on RM-3 -alueen suurimmaksi kerroskorkeudeksi merkitty kaksi (II), mikä vastaa nykyisen hotellirakennuksen tilannetta. Sama mahdollisuus koko korttelissa on yhtenäisyyden vuoksi syytä säilyttää. Nykyinen rakennuskanta on puupintaista. Kaavamääräysten kohdan 2 vaatimus yhtenäisestä rakennustavasta julkisivu- ja kattomateriaalien, kattokal-tevuuksien sekä värityksen suhteen antaa rakennustarkastajalle riittävät mahdollisuudet edellyttää uudisrakentamisen sopeuttamista nykyiseen rakennuskantaan mm. puuverhoilun osalta. Luonnoksessa esitettyä tarkempia määräyksiä ei ole syytä laittaa.

*****

- Pohjois-Pohjanmaan museo rakennetun kulttuuriympäristön osalta 6.11.2023 toteaa, että alueella sijaitsee Niemen tilalta siirretty vanha päärakennus (nyt ravintola), kolme aittaa ja luhti. Päärakennusta on muutettu ja laajennettu ja se on menettänyt suurelta osin alkuperäisen ulkomuotonsa. Ulkorakennukset ovat paremmin säilyttäneet alkuperäisen asunsa. Niiden osalta on esitetty kaavamääräystä /s. Museolla ei ole huomautettavaa
- Pohjois-Pohjanmaan museo arkeologian osalta 10.11.2023 esittää selostuksen kohtaan 3.2. teksti-muutoksia. Nykyisiä selvityksiä pidetään riittävinä
  - o kaavaselostusta tarkennetaan esitetyllä tavalla
- Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus 16.11.2023 toteaa lähtötietojen olevan puutteelliset maiseman, kulttuuriympäristön ja luonnonympäristön osalta. Jokilaaksojen pelastuslaitos on vanhaa tietoa. Maakuntakaavoitusta koskevat tiedot tekstissä ja kuvassa ovat väärät. Koska alueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, tulee selostuksessa avata maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset ja arvioida miten asemakaavamuutos toteuttaa maakuntakaavan tavoitteita. Suunnittelualue sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, Reisjärven Keskikylä-Kangaskylä. Kaavaluonnoksessa RM-3 -alue ulottuu rantaan asti eikä rakentamisalueita ole rajattu, mikä saattaa uhata nykyistä rantapuustoa ja aiheuttaa maisemanmuutosta mm. valtakunnallisesti arvokkaisiin maisema-arvoihin. Muutenkin muutoksen maisemavaikutusten arviointia tulee täydentää esim. kuvasovitteilla Reisjärven ympäristön osuusmeijerin kiinteistön luota. Se on maakunnallisesti arvokas rakennetun kulttuuriympäristön kohde (MKRY). Nämä ja muinaisjäännettöjen tarkistuspäivämäärä on lisättävä. Selostuksessa ei ole v. 2012 luontoselvitystä, joten uuden selvityksen tarpeeseen ei voi ottaa kantaa. Kaikille mahdollisesti hankkeen vaikutusalueella eläville luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeille tulee tehdä esiintymispotentiaalin selvitys vähinään lajiston levinneisyyteen ja elinympäristövaatimuksiin perustuvana asiantuntija-arviona. Jos lajien esiintyminen on mahdollista ja lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin saattaa kohdistua heikentäviä vaikutuksia, on hankittava riittävä taustatieto. Selostukseen tulee lisätä laji- ja uhanalaistietoja esim. laji.fi ja täydentää luonnonympäristön nykytilakuvasta vaikutukset arvioiden. Maaperän laadusta tai rakennettavuudesta ei ole tietoja selostuksessa. Yli 500 m³ ruoppaukset vaativat vesilain mukaisen luvan. Selostukseen on tehtävä korjauksia. Vesi- ja viemärihuollon sekä tietoliikenne- ja sähkökaapeleiden maanalaiset johtoalueet tulisi osoittaa. Selostuksessa tulisi esittää arvio kaavanmuutoksen mukaisen maankäytön liikennetuotoksesta ja sen vaikutuksista kantatielle 58. Jalankulun ja pyöräilyn turvalliset yhteydet on turvattava. Ennen ehdotuksen nähtäville menoa tulee järjestää viranomaisneuvottelu.
  - o pelastuslaitos korjataan selostukseen ja oas:iin. Maakuntakaavaa koskevat tiedot ja kartat laitetaan ajan tasalle ja arvioidaan asemakaavaa maakuntakaavaan verrattuna. Maisema-alueen tiedot liitetään selostukseen ja arvioidaan tarve tarkentaa kaavamääräyksiä. Rannan lähelle laitetaan sitovat rakennusalat tai kaavamääräykset puuston säilymisen ja maisemakuvan turvaamiseksi. Vaikutusarviointia maisemaan täydennetään. Luontoselvitys liitetään asiakirjoihin sitä täydentäen. Maanalaiset johdot merkitään kaavaan, mikäli riittävän tarkat tiedot ovat olemassa. Yleensä kuitenkin rakennustöiden ja niiden vaatimien kaivutöiden yhteydessä johtojen paikkoja on helppo muuttaa ja johtoja samalla uusina. Vaikutuksia liikenteeseen ja tiestöön arvioidaan tarkemmin. Viranomaisneuvottelu pidetään

Kunnanhallitus ... 2024 § ... päätti kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville.

Kaavaehdotus oli nähtävillä ... 202 .. Muistutuksia ... Lausunnoissa todettiin seuraavaa:

Kunnanhallitus ..... 202.. § .... Kunnanvaltuusto ..... 202.. § ....

5. ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1. Kaavan rakenne

5.1.1. Mitoitus

Voimassa olevan kaavan tiedot muutosalueen osalta ovat seuraavat:

*****

KORTTELI	KÄYTTÖ- TARKOITUS	PINTA- ALA	RAKENNUS- OIKEUS
300	KL-1/s	7967	1500
301	RM-1/s	293	
302	RM-2	2448	300
302	AO-2	942	150
	VP	3231	
	VV	2295	
	VU	1149	
	KATU	3752	
	KEVYT LIIK	82	
YHTEENSÄ		22159	1950

Kaavaluonnoksessa 2.8.2023 pinta-alat ja rakennusoikeudet olivat seuraavat:

KORTTELI	KÄYTTÖ- TARKOITUS	PINTA- ALA	RAKENNUS- OIKEUS
301	RM-1/s	293	80
302	RM-3	11350	4500
302	AO-2	1200	150
	VP	4043	
	VV	1439	100
	KATU	3752	
	KEVYT LIIK	82	
YHTEENSÄ		22159	4830

Kaavaehdotuksessa 16.1.2024 tiedot olivat seuraavat:

KORTTELI	KÄYTTÖ- TARKOITUS	PINTA- ALA	RAKENNUS- OIKEUS
301	RM-1/s	293	80
302	RM-3	11350	4500
302	AO-2	1200	210
	VP	4043	
	VV	1439	100
	KATU	3752	
	KEVYT LIIK	82	
YHTEENSÄ		22159	4890

5.1.2 Palvelut

Kaava-alueella on ja kehitetään ravintola-, majoitus-, virkistys-, ohjelma- yms. palveluja. Muut kauppa-, hyvinvointi-, koulu- yms. palvelut ovat alueen lähellä Reisjärven keskustassa.

5.2. Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Muutoksen takia ympäristön laatu ei huonone, koska toteuttaminen on aiempaa rakentamista täydentävää. Rakentaminen on havainnekuvilla osoitettu sopeutuvan hy-

*****

vin maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan. Myös muut tavoitteet on pystytty toteuttamaan varsin hyvin.

5.3. Aluevaraukset

5.3.1. Korttelialueet

Korttelialueiden tiedot on esitetty edellä ja liitteenä olevassa tilastolomakkeessa. Kaavassa on rakentamisen ohjaus esitetty varsin väljästi, koska toteutus ei vielä ole täysin selvillä. Rakentamistapamääräyksiä tai -ohjeita ei ole laadittu kaavamääräysten merkintöjä lukuun ottamatta. Rakentamisen laadusta ja riittävästä yhtenäisyydestä huolehditaan pääasiassa toteutumisen yhteydessä rakennuslupia käsiteltäessä.

5.3.2. Muut alueet

Korttelialueiden ulkopuoliset alueet on osoitettu puistoalueiksi (VP) tai uimaranta-alueiksi (VV). Uimarannalle on merkitty 100 k-m² rakennusoikeus kioskia, kahvilaa tms. varten.

Kuva 19 Alueelle johtava Susisaarentie on kapeahko, mutta täyttää liikenteen vaatimukset

5.4. Kaavan vaikutukset

Kaavan vaikutukset on selostettu kappaleessa 4.5.2 ratkaisun valinnan yhteydessä.

5.5. Ympäristön häiriötekijät

Häiriötekijät ovat vähäiset. Kuitenkin on huomioitava, että alue on taajaman lähialuetta. Ajoittain asumisesta ja liikkumisesta aiheutuu vähäistä melua ja häiriötä. Myös muutosalueen toiminnoista ja asiakkaista saattaa aiheutua vähäistä häiriötä ympäristöön. Ulkoilmakonsertteihin tms. on haettava tarvittavat luvat.

5.6. Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ja -määräykset ovat kaavakartalla. Kaavassa on käytetty ympäristöministeriön 1.5.2000 voimaan astuneen asetuksen mukaisia kaavamerkintöjä.

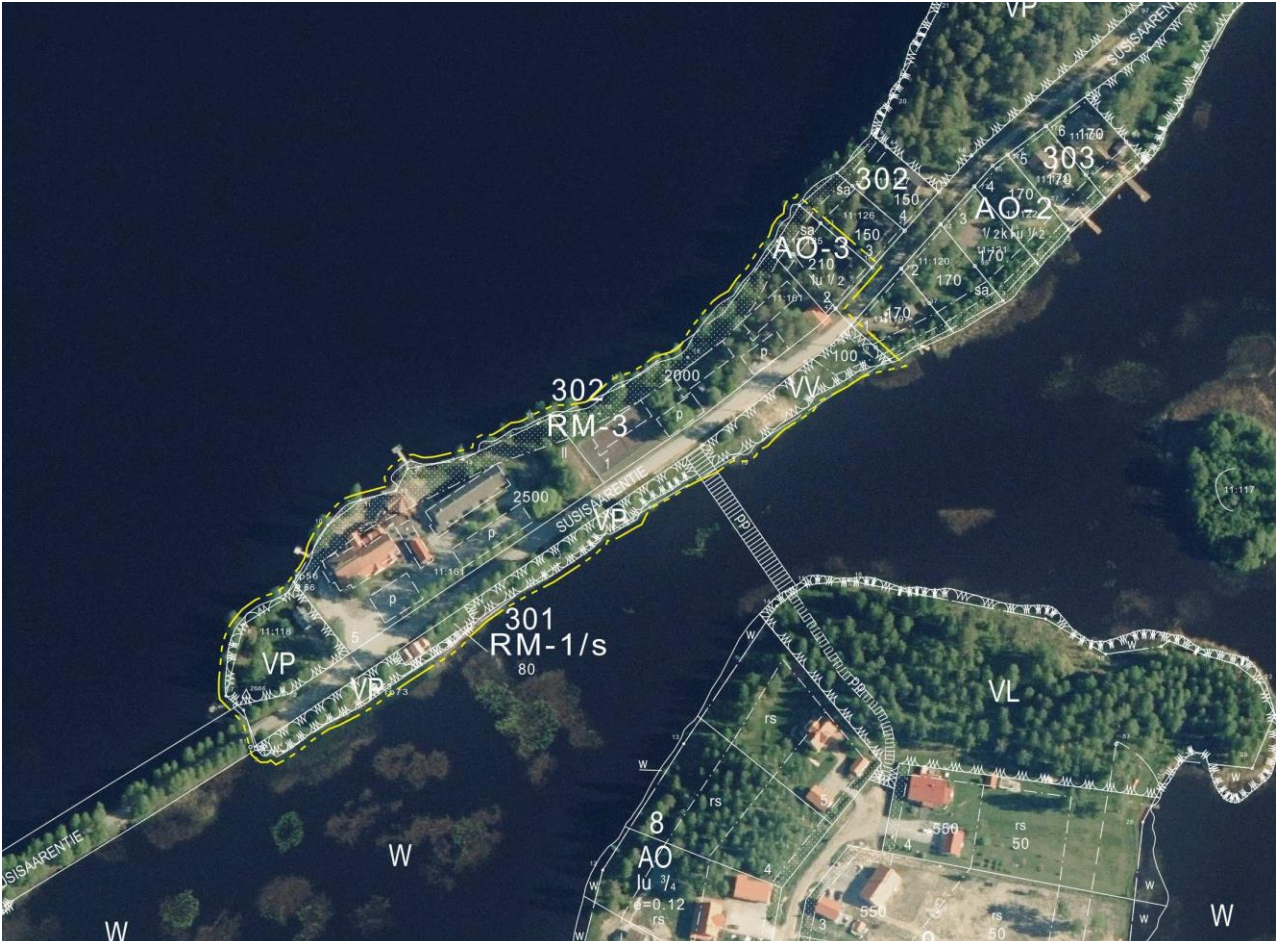
5.7. Nimistö

Kaavatiet on nimetty aiemman kaavan mukaisesti.

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Erityisiä suunnitelmia ei ole laadittu. Ohessa on kaavaehdotus esitettynä Maanmittauslaitoksen ortokuvalla.

Kuva 20 Kaavaehdotus 16.1.2024 ortokuvalla (Kuva: Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu, kuvaus 2020)

6.2. Toteuttaminen ja ajoitus

Maanomistajat vastaavat kaavan toteuttamisesta. Elenia toteuttaa alueen sähköhuollon maanomistajan tilausten mukaisesti. Kunnan laitokset huolehtivat vesi-, viemäri- ja kaukolämpöhuollosta.

Alue on ominaisuuksiltaan erittäin hyvin matkailutoimintaa soveltuvaa, taajaman keskustan välittömässä läheisyydessä olevaa maisemiltaan kaunista ranta-aluetta, joten alueen lisärakentaminen tulee toteutumaan varsin nopeasti.

6.3. Toteutuksen seuranta

Kunnan ja valtion eri viranomaiset seuraavat lupakäsittelyn yhteydessä ja muutoin mm. alueen rakennuskannan yhtenäisyyttä, luonnon kestokykyä, vesistöjen laadun muutoksia, liikennettä jne ja tekevät niiden perusteella johtopäätöksiä ja päätöksiä kaavan toteuttamisesta.

*****

Kuusamossa, 2.8.2023(luonnos), 16.1.2024(ehdotus)

DI (maanmittaus, YKS 124)

Kimmo Mustonen

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

SUUNNITELMAN NIMI JA SUUNNITTELUALUE

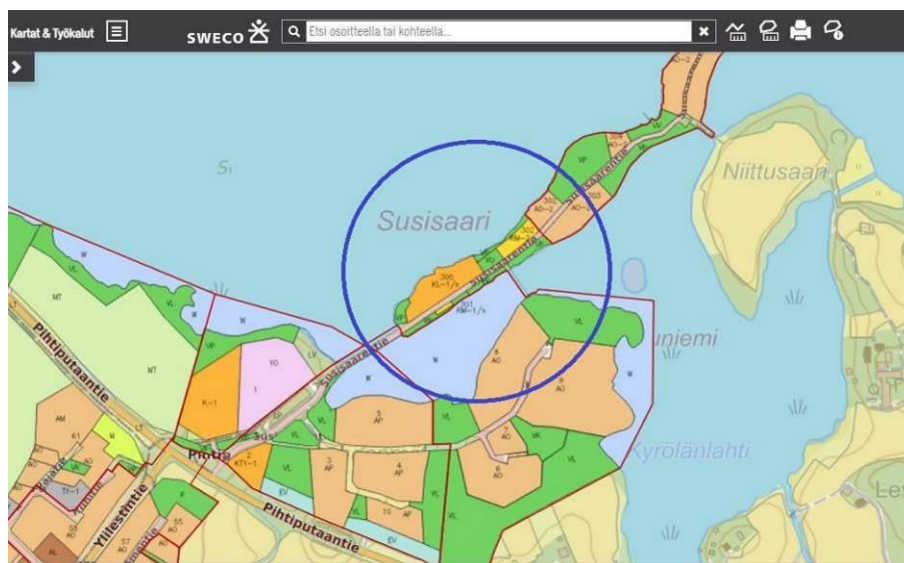
REISJÄRVEN SUSISAAREN ASEMAKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS KORTTELIT 300-302 SEKÄ NIIHIN LIITTYVÄT KATU- JA VIRKISTYSALUEET

SUUNNITTELUKÄYTÄVÄN MÄÄRITTELY JA TAVOITTEET

Kaavoitustyön tarkoituksena on muuttaa asemakaavaa siten, että alueella toimivan matkailuyrityksen toiminnan ja jatkorakentamisen toteuttaminen on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Alueen yleissijainti ja voimassa oleva kaava ovat oheisilla kartoilla.

ALUEEN YLEISSIJAINTI. MUUTOSALUE SINISEN YMPYRÄN SISÄLLÄ

VOIMASSA OLEVA ASEMAKAAVA. MUUTOSALUE SINISEN YMPYRÄN SISÄLLÄ

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT, TEHDYT SELVITYKSET JA AIEMMAT SUUNNITELMAT

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2003 ja tullut lainvoimaiseksi KHO:n päätöksellä 25.8.2006. Vaihemaakuntakaavoituksen 1. osa on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013 ja vahvistettu Ympäristöministeriössä 23.11.2015. 2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016. 3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 11.6.2018. Kaava on saanut lainvoiman KHO 17.1.2022 tekemän päätöksen tultua kuulutetuksi, jolloin em. kokonaismaakuntakaava kumoutui. Muutosaluetta ei koske erityiset merkinnät. Oheisella kartalla on yhdistelmä maakuntakaavojen sisällöstä.

MAAKUNTAKAAVOJEN YHDISTELMÄ. MUUTOSALUE VIHREÄN YMPYRÄN SISÄLLÄ

Alueella on 1981 vahvistettu Reisjärven keskustan **yleiskaava**, joka on oikeusvaikutukseton.

Susisaaren asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 4.7.2000 § 55. Laatijana oli Arkkitehtitoimisto Pekka Lukkaroinen Oy, joka on laatinut myös kortteleita 302-306 sekä niihin liittyviä alueita koskevan muutoksen, jonka valtuusto hyväksyi 28.2.2013. Ote voimassa olevasta asemakaavasta on edellä.

VAIKUTUSALUE

Kaavan välitön vaikutusalue on varsinainen muutosalue. Välillisiä vaikutuksia on lähialueiden maanomistajille, asukkaille, lomaviettäjäille, ulkoilu- ja retkeilyreittien käyttäjille, vesistössä liikkuville, taajaman asukkaille jne.

OSALLISET

- maanomistajat ja asukkaat
  - kaava-alueen ja lähialueiden maanomistajat
  - lähialueiden asukkaat
  - matkailijat, kalastajat, veneilijät, hiihtäjät, moottorikelkkailijat jne
- kunnan hallintokunnat
  - maankäyttö
  - rakennusvalvonta

*****

- ympäristötoimi
- tekninen toimi
- virkestystoimi
- elinkeinotoimi
- yhdyskuntatekniikka
  - Sähköverkkoyhtiö Elenia
  - Reisjärven vesiosuuskunta
- viranomaiset
  - Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskus
  - Pohjois-Pohjanmaan liitto
  - Selänteen kuntayhtymä
  - Pohjois-Pohjanmaan museo
  - Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- reisjärveläiset ja alueelliset seurat ja yhdistykset

TIEDOTTAMINEN

Muutoksen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tiedotetaan kirjeillä lähialueen maanomistajille, kuulutuksella kunnan päättämissä ilmoituslehdissä ja informaatiolla muille osallisille. Kaavan valmisteluaineisto ja alustava luonnos pidetään samalla nähtävillä. Aineisto pidetään koko prosessin ajan esillä kaavoittajan kotisivuilla www.kimmokaava.fi. Kaavaehdotuksesta tiedotetaan MRL:n edellyttämällä tavalla.

OSALLISTUMINEN

Osallistuminen hoidetaan neuvotteluilla, keskusteluilla ja lausuntopyynnöillä kaavoittajan ja osallisten kanssa. Kaavoittajan yhteystiedot toimitetaan kaikille osallisille eri vaiheissa ja kehoitetaan olemaan yhteydessä. Yleisötilaisuuksia ei muutoksen vähäisen merkityksen vuoksi pidetä.

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Osallistuminen hoidetaan keskusteluilla ja lausuntopyynnöillä kaavoittajan ja viranomaisten kanssa.

SELVITETTÄVÄT VAIKUTUKSET

- vaikutukset rakennettuun ympäristöön
  - palveluihin
  - virkistykseen ja matkailuun, reitistöihin
  - liikenteeseen
  - tekniseen huoltoon
- vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön
  - maisemaan
  - luonnonoloihin (kasvillisuus, eläimistö, luontotyypit)
  - luonnon monimuotoisuuteen
  - vesistöihin
  - maa- ja metsätalouteen
- vaikutukset talouteen
  - valtion ja kunnan talouteen
  - yksityistaloudellisiin kustannuksiin
- vaikutukset terveellisyteen ja turvallisuuteen
  - liikenneturvallisuuteen
  - ihmisten elinoloihin
  - ympäristön puhtauteen
- vaikutukset eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä
- vaikutukset sosiaalsiin oloihin
- vaikutukset kulttuuriin
- muut merkittävät vaikutukset

VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN MENETELMÄT

Kaavan laatija suorittaa olemassa olevien tietojen keräyksen ja pääosiltaan vaikutusten arvioinnin. Alueelle laaditaan luontoselvitys, jonka laatija arvioi luonto-oloihin liittyvät vaikutukset. Niitä tarkastellaan työn kuluessa kaavoittajan, kunnan ja viranomaisten välisissä palavereissa.

VAIHTOEHDOT

Asemakaavan muutos koskee pientä osaa voimassa olevasta kaavasta. Suurin osa lähialueesta on jo toteutunut, joten vaihtoehtoja ei laadita. Työn kuluessa käytävien keskustelujen, kuulemisten ja lausuntopyyntöjen kautta edetään kohti lopullista ratkaisua.

KAAVOITUKSEN KULKU, AIKATAULU JA PÄÄTÖKSENTEKO

Reisjärven kunnanvaltuuston päätös kaavan muuttamisen käynnistämisestä
19.6.2023 § 47

Kaavanmuutoksen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ilmoittaminen kuulutuksella kunnan päättämässä ilmoituslehdissä, Internet -tiedottamisella ja informaatiolla muille osallisille. Kaavan valmisteluaineisto nähtävillä, mielipiteen esittämismahdollisuus, lausuntopyyntöt
8.9.-15.11.2023

Kaavaehdotuksen laatiminen, asiakirjojen viimeistely, havainnollistamisen parantaminen ja mahdolliset erillisselvitykset

11 / 2023 – 01 / 2024

Kunnanhallituksen päätös kaavaehdotuksen asettamisesta nähtäville
02 / 2024

Viranomaisneuvottelu
02 / 2024

Kaavaehdotus nähtävillä maankäyttö- ja rakennuslain 65 § mukaisesti. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä (muistutus). Pyydetään tarvittavat lausunnot
02-03 / 2024

Kaavan hyväksyminen kunnanvaltuustossa
04-06 / 2024

Suunnitelmia ja asiakirjoja tarkennetaan jatkuvasti työn kuluessa. Neuvotteluista ja osallistumisesta pidetään pöytäkirjaa. Tärkeimmät asiat dokumentoidaan kaavaselostuksessa. Kaava-aineisto on koko työn ajan nähtävillä kaavoittajan kotisivuilla, jota kautta kommentteja ja palautetta voi antaa myös virallisten nähtävillöiden ulkopuolella.

YHTEYSTIEDOT

KAAVOITTAJA:

Kimmo Mustonen
DI (maanmittaus, YKS 124)
0400 703 521
kimmo.mustonen@kimmokaava.fi

KimmoKaava
Kitkantie 34 F 40
93600 KUUSAMO
www.kimmokaava.fi

KUNTA:

Jari Vuori
Tekninen johtaja
040 3008 250
jari.vuori@reisjarvi.fi

Reisjärven kunta
Reisjärventie 8
85900 REISJÄRVI
reisjarvi@reisjarvi.fi
www.reisjarvi.fi

PALAUTE OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMASTA

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi esittää kunnan virkamiehille tai kaavoittajalle.

Kuusamossa, 1.3.2023, päivitetty viimeksi 30.1.2024

DI (maanmittaus, YKS 124)

*****

Kimmo Mustonen